

OPINIE SEPARATĂ

la Decizia Colegiului disciplinar al executorilor
judecătorești din 23 iunie 2017

Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești în componența: Președintelui Colegiului Dinu Vataman și a membrilor colegiului: Vera Rotaru, Doroftei Igor, Elena Poalelungi, Livia Matvei, Olesea Plotnic și Corneliu Vînaga la data de 23.06.2017 a examinat solicitarea/plîngerea lui Lazarev Alexei nr. 81 înregistrată la Colegiul Disciplinar la 09.03.2017 conexată cu sesizarea Consiliului UNEJ înregistrată la Colegiul Disciplinar cu nr.165 din 09.03.2017 împotriva acțiunilor executorului judecătoresc [REDACTED] și cu majoritatea voturilor, prin decizia din 23 iunie 2017 a admis solicitarea/plîngerea lui Lazarev Alexei aplicîndu-i executorului judecătoresc [REDACTED] sancțiunea disciplinară - amendă în mărime de 600 unități convenționale.

Ca rezultat al cercetării materialelor prezentate și audierii persoanelor prezente la ședința Colegiului disciplinar din 23.06.2017, Colegiul Disciplinar a constatat în acțiunile executorului judecătoresc [REDACTED] abateri disciplinare prevăzute de art. 21 alin. (2) lit. b² și f) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 cu modificările și completările ulterioare.

În contextul examinării plîngerii adresate de către debitorul Lazarev Alexei și Consiliul UNEJ către Executorul judecătoresc [REDACTED] cu privire la atragerea la răspunderea disciplinară, am reținut poziția executorului judecătoresc în parte ace ține de încetarea procesului disciplinar în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere disciplinară.

Consider această poziție absolut întemeiată și consider că Colegiul disciplinar urma să înceteze procesul disciplinar chiar dacă a constatat careva fapte ce pot fi calificate drept încălcări disciplinare.

În fapt, plîngerea s-a referit la acțiunile și inacțiunile (omisiunile) executorului judecătoresc [REDACTED] ce țin de executarea documentului executoriu nr. 2-456/06 din 06.03.2006 emis de Judecătoria Centru privind încasarea de la debitorul Lazarev Alexei în beneficiul creditorului [REDACTED] a pensiei alimentare în mărime de ¼ din salariul lunar și din tot felul de venituri pentru întreținerea copilului minor născut la 21.04.1998.

În procesul examinării cauzei au fost examinate acțiunile și inacțiunile (omisiunile) executorului judecătoresc [REDACTED] cu mult peste termenul de prescripție de tragere la răspundere disciplinară. Faptele invocate s-au produs în timp, începînd cu anul 2010 și pînă la 24.05.2016.

Documentul executoriu a fost transmis executorului judecătoresc prin act de predare conform ordinului Directorului Departamentului de executare al MJ nr.

392 din 28.09.2010. Odată cu preluarea documentului executoriu, executorul judecătoresc a avut obligația de a informa părțile procedurii de executare privitor la acest fapt. S-a stabilit faptul că creditorul procedurii de executare a fost informat, însă debitorul a aflat despre preluarea procedurii de executare și alte acte emise în cadrul procedurii de executare la 29.12.2015. Prin urmare, după data de 29.12.2015, executorului judecătoresc nu-i pot fi imputate inacțiunile sau omisiunile ce țin de neinformarea debitorului privitor la actele de de executare, inclusiv referitoare la preluarea documentului executoriu.

Astfel că, de la data săvârșirii faptelor incriminate și pînă la data aplicării sancțiunii disciplinare au trecut aproximativ un an jumate.

Conform art. 24 alin. (5) din Legea privind executorii judecătorești Nr. 113 din 17.06.2010 (MO nr. Nr. 126-128 din 23.07.2010) *"Sancțiunea disciplinară poate fi aplicată cel tîrziu la 6 luni de la data constatării abaterii disciplinare și cel tîrziu la un an de la data comiterii ei"*. Această normă a fost abrogată la 01.07.2016, fiind introdus un articol nou în acest sens cu nr. 21¹ conform căruia *"Executorul judecătoresc poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de un an de la data cînd săvîrșirea abaterii disciplinare a devenit sau trebuia să devină cunoscută, dar nu mai tîrziu de doi ani de la săvîrșirea acesteia"* (Art.21¹ introdus prin LP86 din 28.04.16, MO184-192/01.07.16 art.389; în vigoare 01.07.16).

Conform normei noi, constat că termenul de prescripție de tragere la răspundere disciplinară a fost extins de la un an pînă la doi. Astfel, legiuitorul a indicat că executorul judecătoresc urmează să fie atras la răspundere disciplinară în decurs de un an din momentul în care a devenit sau trebuia să devină cunoscută abaterea disciplinară însă nu a specificat cazurile în care executorul judecătoresc urmează să fie atras la răspundere disciplinară în decurs de 2 ani de la săvîrșirea abaterii . Astfel, consider că termenul de 2 ani urmează a fi aplicat în cazuri excepționale (cum ar fi concediul de boală pe o durată îndelungată, deplasarea sau studiile în afara țării, concediul de îngrijire sau întreținere a copilului, arest), sau în cazurile expres prevăzute de lege. În contextul art. 21¹ al Legii cu privire la executorii judecătorești nr.113, legiuitorul nu specifică expres cazurile cînd executorul judecătoresc poate fi atras la răspundere disciplinară cu depășirea termenului de peste un an de zile, fapt de care Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești abuzează de drepturile sale asumîndu-și dreptul organului legislative de interpretare a legii și aplică sancțiuni diciplinare peste termenul de un an de zile. În speță, art.209 Codul muncii al Republicii Moldova expres stipulează cazurile în care salariatul poate fi atras la răspundere disciplinară în decurs de 2 ani de zile din momentul săvărșirii de către acesta a abaterii disciplinare și nu lasă loc de interpretări eronate a legii.

Faptele invocate executorului judecătoresc s-au produs sub acțiunea legii vechi, adică cînd termenul de prescripție nu era mai mare de un an. Astfel că

atragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc conform termenului nou întordus de doi ani, ar încălca principiul neretroactivității legii și ar însemna înrăutățirea situației persoanei învinuite.

În acest sens a se vedea normele analogice de drept.

Art. 22 al Constituției RM *"Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos"*.

Articolul 3 alin. (2) și (6) al Codul Contravențional al Republicii Moldova *"Legea contravențională care înăsprește sancțiunea sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei contravenții nu are efect retroactiv. Timpul săvârșirii contravenției este considerat timpul săvârșirii acțiunii ilicite, iar în cazul inacțiunii, timpul în care trebuia să se desfășoare acțiunea pe care contravenientul a omis să o efectueze, independent de timpul survenirii urmărilor"*.

Articolul 5 alin. (2) al Codul Contravențional al Republicii Moldova *"Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii contravenționale sînt interzise"*.

Articolul 26 lit. d) al Codul Contravențional al Republicii Moldova *"Înlăturarea răspunderii contravenționale pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției are loc în cazul prescripției răspunderii contravenționale"*.

Articolul 30 alin. (1) și (5) al Codului Contravențional al Republicii Moldova *"Prescripția înlătură răspunderea contravențională. Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției și pînă la data rămîinerii definitive a hotărîrii cu privire la cauza contravențională"*.

Articolul 441 alin. (1) lit. b) al Codului Contravențional al Republicii Moldova *"Procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art.20-31"*.

Articolul 461 al Codului Contravențional al Republicii Moldova *"În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.441 și 445, instanța încetează procesul contravențional"*.

Articolul 8 al Codului Penal al Republicii Moldova *"Caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei"*.

Articolul 9 al Codului Penal al Republicii Moldova *"Timpul săvârșirii faptei se consideră timpul cînd a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor"*.

Articolul 10 al Codului Penal al Republicii Moldova ”*Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv*”.

Articolul 60 al Codului Penal al Republicii Moldova ”*Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și pînă la data rămîinerii definitive a hotărîrii instanței de judecată*”.

Articolul 206 al Codului Muncii al Republicii Moldova ”*La aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul trebuie să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective*”.

Articolul 209 al Codului Muncii al Republicii Moldova ”*Sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai tîrziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical. Sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare, iar în urma reviziei sau a controlului activității economico-financiare – după expirarea a 2 ani de la data comiterii. În termenele indicate nu se include durata desfășurării procedurii penale*”.

Legea cu privire la executorii judecătorești nu conține norme ce ar reglementa expres acțiunea în timp a termenului de tragere la răspundere disciplinară. Totodată, prin metoda analogiei legii, în reper cu normele sus citate, denot faptul că termenul de tragere la răspundere disciplinară aplicabil acțiunilor și inacțiunilor (omisiunile) executorului judecătorec este cel de un an. Din acest motiv consider că Colegiul a avut obligația să înceteze procesul disciplinar.

Ultimul act întocmit de executorul judecătorec în cadrul procedurii de executare este încheierea nr. 060p/a-10r/12 din 24.05.2016 prin care a dispus corectarea încheierii privind încasarea cheltuielilor de executare din 29.12.2015. Și în acest caz realizez depășirea termenului de tragere la răspundere disciplinară întrucît de la emiterea acestui act și pînă la aplicarea sancțiunii de către Colegiu disciplinar a trecut mai mult de un an (24.05.2016-23.06.2017). Și pentru această faptă este aplicabil termenul prevăzut de legislația în vigoare la momentul săvârșirii.

Totuși la acest capitol este de menționat și faptul că Colegiul a invocat executorului judecătorec comiterea unor abateri disciplinare exprimate prin emiterea încheierea nr. 060p/a-10r/12 din 24.05.2016 prin care a dispus corectarea încheierii privind încasarea cheltuielilor de executare din 29.12.2015. Încheierea respectivă este un act procedural al executorului judecătorec emisă în temeiul Codului de Executare al RM.

În acest sens, art. 3 al Legii privind executorii judecătorești Nr. 113 din 17.06.2010 prevede ”*Actul întocmit de executorul judecătorec, în limitele competențelor sale legale, este act procesual de autoritate publică, are forță*

probantă, se prezumă a fi legal, iar în cazul când este întocmit în cadrul procedurii de executare, poate fi contestat în modul stabilit de Codul de executare. Anularea actului executorului judecătoresc poate servi drept temei pentru inițierea procedurii de tragere la răspundere disciplinară a acestuia doar în condițiile art. 21 alin. (2) lit. i)".

Conform art. 21 alin. (2) lit. i) al Legii privind executorii judecătorești Nr. 113 din 17.06.2010 "Constituie abatere disciplinară constatatarea incapacității profesionale, exprimată și prin anularea irevocabilă de către instanța de judecată a unui număr de executări silite reprezentând 10% din dosarele de executare sau a unor acte de executare, întocmite în cel mult 20% din dosarele de executare, instrumentate într-un an calendaristic".

Prin prisma normelor sus-menționate denot faptul că Colegiul Disciplinar nu poate aplica sancțiuni disciplinare pentru faptele comise de executorul judecătoresc exprimate prin emiterea unor acte procesuale de executare. Examinarea legalității unor astfel de acte este atribuția exclusivă a instanței de judecată (art. 161-163 Cod de Executare al RM). Or, atunci când Colegiul Disciplinar constată ilegalitatea unor acte de procedură a executorului judecătoresc se încalcă grav competența jurisdicțională.

Aceste acțiuni încalcă grav și independența executorului judecătoresc.

Conform art. 6 alin. (1) și (2) al Legii privind executorii judecătorești Nr. 113 din 17.06.2010 "Executorul judecătoresc este independent în activitatea sa și se supune numai legii. Orice imixtiune în activitatea de executare a documentelor executorii este inadmisibilă și atrage răspundere în condițiile legii".

Conform art. 7 al Codului de Executare "În executarea documentelor executorii, executorul judecătoresc este independent și se supune numai legii. Orice imixtiune în activitatea de executare a documentelor executorii este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege".

Anume aceste aspecte inclusiv de procedură au fost trecute cu vederea de către Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești, ceea ce m-a făcut să optez pentru întocmirea opiniei separate pe acest caz.

Membru al Colegiului Disciplinar
al executorilor judecătorești:

_____

_____